

Lo Somatent

DIARI REGIONALISTA Y D' AVISOS Y NOTICIAS

Any XIII

Reus. Divendres 18 de Novembre de 1898

Núm. 3.756

PREUS DE SUSCRIPCIÓ

Reus, un mes. 12 pessetes. Pisos 3.60
en provincies trimestre. 3.60
Extranger y Ultramar. 3.60
Anticells, à preus convencionals.

Administració y Redacció

PLASSA DE LA CONSTITUCIÓ, (PORXOS)

PUNTS DE SUSCRIPCIÓ

En la Administració d'aquest diari y en les principals
libreries d'aquesta ciutat y de fora.
En Barcelona, litografia Mallorquina, carrer Junquera, 6.
No s'retornan los originals encara que no's publicin.

Farmacia Serra 12 ANYS

XAROP SERRA

Oberta tota la nit

es lo millor remey pera combatre per crò-
nica y rebelde que sia tota classe de

MÓS

La que paga més
contribució de la pro-
vincia.

Ceps americans

Hort de D. PAU ABELLÓ (prop de la carretera de Tarragona)

ARRELATS SUPERIORS.—PREUS VENTATJOSOS.—AUTENICITAT GARANTIDA.

Pera tractar, al mateix hort ó a casa del propietari, carrer del Roser, núm. 4.

Secció doctrinal

Catalunya agrícola

Fonts artificials

Existeixen a Catalunya, ab especialitat en la província de Lleida, numeroses poblacions, viles de curt vehinat, quals manicipis disposan de insuficients recursos pera sufragar los gastos que ocasionaria la portada d'aygas desde punts llunyans; per lo qual se veuen aquells habitants en la pura necessitat de beure aygas que no sempre reuneixen, ni ab molt, las desitjades condicions de potabilitat, es à dir que, en termes generals, no deurian beurellas, no pena d'aumentar lo contingent d'enfermetats y defuncions. Se las beuen, no obstant, ja que no se'ls en ofereixen altres de millors circumstancies.

Podrian emprò, en alguns casos, tals municipis, ab lleugera ajuda de sos administratius, proporcionàrllos hi ayga provista de las qualitats exigidas pera no alterar la salut del home. Com? Apelant a la construcció de las fonts artificials; Com se construeixen aquelles? Això es lo que aném à dir, ó millor, elo que va à dirnos Mr. Rouby.

Sapiguda la cantitat d'ayga que anyalment cau en los alrededores del siti ahont se desiжи construir la font, s' escolleix una extensió de terreno capàs pera contenir l'ayga necessaria. Socavis de modo que sembli una molt oberta vall ab totas las pendents dirigidas á un centro comú. Sobre l'excavat s'hi tire una capa d'arena especial, cuberta á sa vegada ab guixots y arena. A fi de que l'ayga de la pluja recullida en aqueix clot adquireixi la temperatura requerida y contingui las materias minerals necessaries pera servir d'aliment, no basta, emprò, ab fer lo dit. Aném, donchs, à veure lo demés que deu practicarse.

En la part inferior del aparato colector-absorbent s'obre una excavació, colocant en ella una font de rajolas dividida en dos parts, de grandor molt desigual, la més petita damunt de la major, encare que formant ab aquesta un sol cos. En la part ó deposit petit s'hi obren furats bastants petits pera privar lo pas als cuquets qu' allí acudeixen y s'depositan en lo mateix las materias solubles destinadas á benificar l'ayga. En lo fons del dipòsit gran d'abaix s' obra un conducte d'alguna matèria insoluble que vaji á desembocar sobre un plan inclinat, natural ó artificialment.

Colocadas ja en lo laboratori ó dipòsit (petit de dalt las substancies necessàries, cubrençse d'arena fins lo nivell de la superficie exterior. Y queda construïda la font artificial. La pluja, si caure sobre l' terreno que se li negi preparat s' infiltrà en los terrenos arenosos, y conforme va cayent passa despat per la capa d' arcella y segueix la pendent fins arribar al laboratori, (dipòsit petit), atravesa lentament lo bicarbonat de cal que allí troba, y va á parar gola a gota al dipòsit gran. Aquí se mineralisa y s' torna fresca per quedar sota de las capes superiors y bastant allunyada de l' influència del sol. Conté exclusivament carbonat de

calç, no despadeix cap mal olor, y es airejada per cuest ha circulat á l' intemperie fins arribar als dipòsits. Reuneix, per tant, totes las condicions requeridas pera l' ayga destinada á l' alimentació.

Bé s'veu, donchs, que no es cap cosa del altre mon donar ab lo medi de prescindí del ayga, infecta, enzarcada, de cisterna ó de bassa, que tants mals oca-siona. Ab alguns peons, un mestre de casas y poch material se surt del pas. Naturalment que surtia més cara shont, per ploure poch, s'hagi que excavàr grans terrenos, y ahont s'hagi d' anar á buscar lluny, els artesans ó ls materials. Pero de tots modos, sempre ha de resultar barata una font artificial, si s' atenen als beneficis reals que produheix y als incalculables danys que evita.

X.

RETALL

Una altra flor que se'ns ha esfullat avans de passar-se. La vinguda del soberà alemany que tenia de significar una ferma protesta contra 'ls Estats Units ja no significa altra cosa que 'l pas d' un senzill tourista que vol veure catedrals y construccions civils y observar vestuaris, costums, moviment de població y altres coses que tenen tant que veure ab Filipinas com ab la isla d' Elba. Ve ab lo més rigorós incògnit l' emperador Guillém, com vingué no fa pas molt á Barcelona la malauñada emperatriu d' Austria, ab lo desitj de que no l' amohinin y no l' fassin ficar en lo que ell no te cap interès.

Esbayrada la questa darrera ilusió, que 'ls hi queda als rotatius més que comensar á imaginar per los tagalos los mateixos sufiments que ara dia que passan los portoriquenyas? Aquell seguit de bastonadas, aquella trencadissa d' ampollas y copas, aquellas violacions, aquells robos en plena llum del dia, lo mateix se'poden suposar á 6.000 horas lluny que á 3.000 y encara més fàcilment com més ayga hi hagi de per mitjà.

S'ha fos la nostra darrera ilusió en l' emperador Guillém. S'ha fos com aquell jurament fet sobre la creu de la seva espasa que potser pera dinar havia penjat la espasa á un penjador, com ho hem vist més d' una y més de dues vegadas per las fondas.

Qué 'ns toca fer, donchs? Concentrarnos en nosotros mismos y posarnos á jaure com hem vingut jayent sempre. Al llit es allí hont s'està més bé; no s' hi espatllan sabatas ni pantalons y l' temps passa que no se'n adona. Concentrarnos en nosotros mismos y esperar algun francés que 'ns fessi carrils y canals als que després los hi poguem posar una contribució que l' aixafi. Refiernos de que 'ls industrioses catalanes ne fasen una de las sevas y suscriquin un empréstit de deu mil milions de duros pera portar carretades de terra bona als vols de Madrid y pera arrasarlos lo Guaderrama que ab lo seu ventet geiat mata cada any de pulmonia á una pila de ilustradissims.

Y un cop estiguém ben cargolats que semblén un erissó, que 'n vingan de cassadors y goossos, que trobarán punxes per tot arreu desde l' Cap de Creus al Cantàbrich y á tot lo llarg del Pirineu, ab bateries y fortes que no s' hi podrà passar més que de cantó y en-

cara ab perill de tacarse de seu ab los botons de las rodas de les cuyneras.

Qui ho deya que viviam de las colonias y que la industria, l' comerç y la navegació sense elles desapareixeran d' Espanya? Res de això es veritat ni ho es que fossen lo paradís terrenal dels morts de gana de Madrid. Ben cargolades é tell d' erissó ó de cuca sabatera, trobarán las regions travalladoras feyna què 'ls espera ja per aquells hermos de la Manxa y 'ls empleats castellans un paradís veritable al pla de Barcelona. No diuen que un país es més rich com més actiu es lo cambi de productes? Donchs ja 'l veurém aviat quan estiguém ben concentrados en nosotros mismos.

No 'ns hi amohinem que la gent del cor d'Espanya fan com los sardans, Tot son terres, tot son boscs y remat de bens; tots descondeixen dels Set Infants de Lara, pero fugen de casa seva. Fan com los sardans ab las sevas mulas y debesas y las seves montanyas plenes de prata y fonts riquíssimas, que hi atraßen als barcelonins pera que hi recobrin mentres elles plantan botiga de mantegaire al carrer de la Boqueria y no 'l passan més lo coll de Tossa à no ser que se 's hi mori un oncle que 'ls fassi hereus. Ah, si tots los catalans fossim com los sardans ó 'ls manresans no hi jugariam com hi jugan á Madrid ab Catalunya! Pero, es clar, la gent de la terra beixa té un ayre de bondad que es alló que diuen, del litoral cel; es més innocent que 'ls anyells que maten per Pascua y tant ó més confiada que les cogullades que pasturan per las carreteras quan se 'ls ve una tartana al damunt. Ja 'n pot fer de soroll que elles no 'n fagen; tot lo més que fan son quatre passos senyorets pera que 'l cavall no les esclafí.

Igual som nosaltres: si 'ls cassadors no ensenyen la escopeta, 'ls deixém posar á tret.

Y això que 'ls cartutxos de perdigons sabérm ja quin gust tenen: unas vegadas per haverlos bescamfiats per bona moneda moguts per la temptació; altres per haverlos posat la pell com un garbell de triar bessas.

Concentrémonos en nosotros mismos, ja que no 'ns ajuda l' emperador Guillém. Concentrémonos y visquém ben confiats, que de dins de la tarirana ja 'n escoperan los cassadors polítics.

(De *La Renaixensa*.)

Discurs de Chamberlain

Lo ministre de las Colonias de la Gran Bretanya, Mr. Chamberlain, ha pronunciad un important discurs.

Diu que Inglaterra està portant á cap armaments; pero que aquelets no responen més que á la necessitat d' estar preparada en las presentes circumstancies.

Desitjém, digué, l'amistat de França, basada en lo respecte reciproc.

Les concas del Nil no poden perteneixer á nostres enemichs.

Per arribar á una inteligiencia ab França es precis que cessin les maniobras, gents amistosas per cert, de que Fashoda fou un punt culminant.

S'ocupà dels successos de Madagascar en termes hostils à Fransa.

Manifesta que aquesta potència destruix lo comers anglès.

«Inglaterra, digué, ensopega en tot lo mon ab la influència de Fransa.

Férem concessions à Fransa y això s'interpretà compò.

La uestió de Fashoda ha fet jun gran be perque ha posat de manifest la unanimitat de la opinió pública en Inglaterra devant lo perill d'una guerra».

Tributà grans elogis als Estats Units.

«Lo poble nort-americà, digué, ha reconegut millor que Inglaterra lo benefici que s'obté d'una intel·ligència entre abdós païssos, y de las simpatias reciprocas manifestadas ab motiu de la última guerra entre Espanya y 'ls Estats Units.

Acabà dihent que, establert un acord entre Inglaterra y 'ls Estats Units, queda garantida la pau y la civilisació universal.

* *

Tota la premsa inglesa elogia lo discurs de mister Chamberlain.

La premsa de Paris, sens mostrarsè sorpresa, censura la actitud d'Inglaterra, tan inclinada à la aliança ab los Estats Units.

CRÓNICA

Observacions Meteorològiques

FACILITADAS PER D. RAMON GISPERT

del dia 17 de Novembre de 1898

Horas d'obser	Baròmetre aneroide	Grau d'humitat	Pluja en 24 horas	Aigua evap. en 24 h.	Estat del cel	Observ. particular
9 m.	754	93		3'4	Ras	
3 t.	752	90			Núvol	

Horas d'obser	TEMPERATURAS		VENTS	NUVOLS
vació	Máxima	Mínim.	Ter. tip. direcció.	classe can.
9 m.	Sol. 22	11	14	E.
3 t.	Sombra 20	17	18	E.

Ahir á las dues de la tarde, en lo Restaurant del Café de Paris se celebra lo dinar que molts regionalistes de Reus oferien al senyor don Lluís Domenech y Montaner, ab motiu de la seva arribada de Madrid.

Més de vint companys s'assentaren á la taula y escoltaren ab fruició las manifestacions del ilustre arquitecte y President del Ateneu Barcelonés.

La història de las gestions portadaa á cap fiav ayuy para implantar alguns dels primordials punts del programa de Manresa, d'acord ab la «Unió Catalanista», fou exposada ab la noblesa y lleialtat que caracterisan al sabi catedràtic de la Escola d'Arquitectura de Barcelona y portaren lo convenciment á tots los comensals, de que, lo Catalanisme, no ha de temer res de las gestions

empreses y de què aquestas, si Deu ho vol, arribaran á bon terme.

Los regionalistes allí presents aplaudiren ab entusiasme las categòriques afirmacions de que la tasca em-

presa es lo principi de l'adoció de tot lo programa regionalista, y las enèrgicas censuras y críticas terribles que lo senyor Domenech y Montaner ha fet en dis-

tints escrits dels partits polìtics centralistes van esser escoltadas ab satisfacció de tots.

Lo SOMATENT, com no té de fer cap abdicació de los principis informats en la integratit del programa de Manresa, secundará ab eficacia la implantació de tot organisme que afavoreixi ás nostres ideals y 'ns ellunyi de l'absorbent centralisme que ayuy impresa.

Lo caciquisme es mort, si s'implantan las conclu-

sions presentadas á Sa Majestat la Reyna per los cinch presidents de las Associacions de Barcelon», que més interesos generals representan.

Lo SOMATENT que fa 13 anys que treballa en aquest sentit y que 's manté sempre ferm en son programa;

que no aspira á cap altra recompensa que aquella que dona la satisfacció propia de treballar en pró de la família y de la Pàtria, veu ab gust l'atracció y la con-

centració de forces de Catalunya caminant cap á la realisació dels uichs ideals que poden portar la pau y la prosperitat á questa terra del treball, digne de millor sort.

Conforme teniam anunciat ans d'ahir nit se'reuni la Junta directa de la Cambra de Comers baix la presidència de D. Lluís Quer Cugat.

Acordat concorre á la Asamblea de Saragossa y sentat lo criteri de la corporació després de allegits y discutits los cuestionaris que obravan en poder de la mateixa, foren designats per unanimitat los senyors

D. Lluís Quer Cugat president, D. Anton Pascual Vallverdú, vice-president, D. Tomás Abelló Martí, Secretari general, D. Joan Vilella Estivill president de la Secció Industrial y D. Ramón Mayner Socías, president de la Secció Mercantil com representants d'aquesta Cambra en dita Assamblea.

Los dos archs voltàichs instalats á la plassa de Prim, funcionaren ahir à la nit ab més irregularitat que de costum.

Com dihém en altre suelto, ahir ab l' exprés de Madrid, arribà á aquesta ciutat D. Lluís Domenech qui acompañat d'alguns senyors de la Junta del Manicomi y del senyor Caselles arquitecte municipal passà al lloch abont s'emplassan los edificis en construcció, pera enterarse del estat de las obras, d'nant algunas disposicions, sobre 'l terreno que farán enllistar aviat la realisació del projecte.

Fa temps que l'Ajuntament prengué un acord respecte á la canalisió d'ayqua per lo carrer Major, y com los vehins del mateix s'ignoren l'estat de las gestions practicadas al efecte, nosaltres instém á la secció de Foment pera que procuri activarlas y vegi si's fa possible satisfer las justas y naturals aspiracions d'aquell veinet.

Ja fa molt temps que nostre Ajuntament va acordar cambiar lo nom de la plassa del Teatro per lo de Catalunya y no obstant tal acord, continúan en lo mateix siti las placas antigues, deixant al olvit l'acord de nostra Corporació Municipal.

Ab motiu ne la construcció del «Picadero» en la plassa dels Cuartels se tragueren los fanals que iluminaven aquella part de plassa.

Com no han sigut reposats en cap punt de la nova construcció aquells fanals fan una gran falte, puig dit siti està enterament fosch.

Diu lo «Diario de Avisos» de Saragossa: «Per desconeixers lo domicili del destinatari se troba detingut en las oficinas de telégrafos un despaig de Reus, expedit á nom de fills de Angel Rueda.»

Ségons noticess que tenim, se van rebent de molts pobles de Catalunya, nombraments de delegats al Congrés viticola que ha de celebrar-se en Maig del any pròxim en aquesta ciutat.

Molt nos alegrém que vingan tals nombraments y estigen representants tots los pobles en un Congrés viticola, que tan important promet ser.

Las noticess que 's reben d'Aragó, encarque no son molt satisfactories allunyan tot temor d'una gran avinguda del riu Ebro.

Siga qualsevol lo número de senyors regidors que 's reuneixin, ayuy á las set del vespre l'Excm. Ajuntament celebrarà sessió de segona convocatoria.

Diumenge vinent, en lo teatre de la societat «La Palma» se posarán en escena la comèdia catalana «Las tres alegrías», joya de nostre teatro, y lo drama en un acte «Justicia de la terra», original de nostre col·laborador senyor Cavallé, en lo que ha reformat notablement lo final.

En una finca del poble de Pineda (Valencia) s'han trobat de tres á quatre mil monedas de plata y coure, y ab los bustos de Carlos I, Felip II y Felip III.

Totas elles apareixen acunyadas á Valencia, y algunes ofereixen exemplars molt estimats per sa rareza entre 's arqueòlechs.

Entre las obres que hi ha aquesta setmana exposades al Saló Parés, de Barcelona, hi crida l'atenció un quadro al oli del malaguanyat artista Joseph Llovera, que no havia estat exposat. L'assumpto es la tornada d'un bateig al sgle passat y es una composició estudiada ab tet amor y detallada ab una verdadera prodigalitat. La época y 'l color local se veuen clarament fixats ab la indumentaria, los mobles y 'l decorat general de l'habitació que es d'una gran riquesa.

Aixó, unit á la expressió de las figures fa que aquesta obra nova podríam dirne d'en Llovera, confirmi'l concepte que d'ell tenim format y que en aquestas mateixas planas hi ha vist la llum.

Altrement, hi ha unes ben pintades flors d'Amigó, arrencadas del natural, dos cuadrets de Xiró, un d'ells retrato y l' altre que havia ja figurat en la Exposició darrera; un pahisatje, d'Antigó, un pastel, de Ciervo,

molt iluminós, y una «Gitana», estudiada ab molta veritat per S. Junyent.

Al objecte de que 'ls soldats repatriats que desembarquin á Barcelona estigen lo menos temps possible à intemperie, se proposa que desde las llanxes que 'ls portin á terra sian trasladats en carros als hospitals y sanatoris designats al efecte.

Copiém de «La Renaixensa» de Barcelona d'ahir: «En lo vapor «Rubartino» de la Companyia de Navegació Italiana, van arribar ahir á la nit procedents de Génova y desembarcarán aquest matí 'ls individuos que componen la companyia de declamació del Teatro Espanyol de Madrid. Los directors de la mateixa señora Guerrero y senyor Díez de Mendoza arribarán també ayuy en lo tren exprés de Fransa. Las funciones que la mateixa 's proposa donar en lo Teatre Principal començarán divendres ó dissape d'aquesta setmana.»

Dintre pochs días s'estrenarà en lo Teatre Principal de Barcelona un drama original de nostre amic Joan Feliu y Codina, germà del malaguanyat autor dramàtic català don Joseph, titulat «Sol Ponent.»

S'ha declarat de real ordre que 'ls queves y oficials de la guardia civil careixen de dret à plus de campanya en las concentracions si no estan en operacions de campanya, ab arreglo á lo disposat en la real ordre de 23 del reglament d'indemnisió del primer de Desembre de 1884.

Comunican de Valencia que continua lo temporal en aquella comarca.

A Alcira lo riu Júcar y la rambla de Algemesí s'han desbordat, inundant las aforas d'aquella ciutat.

Los vapors «San Fernando» y «Manuel Espiú», que sortieren anit del port de Valencia, han regressat.

Al mitjàdia lo vapor «Besós», s'ha presentat á la vista del port demanant auxili.

Lo temporal sorprengué al «Besós» en alta mar, sofrint averías en la màquina.

La «Gaceta» publica una llista dels soldats morts a Filipines, o sia que si no s'identifiquen s'indiquen los catalans següents: Joseph Alemany, de Lleyda; Joaquim Albar y Joaquim Balaguer, de Tarragona, y Joseph Valldos y Lluís Ballester, de Barcelona.

Feyà alguns dies que la policia de Tarragona tenia noticia de que un subjecte bastant conegut atropellava á la matinada á quantes donas trobava el pás cometent actes brutals é inmorals.

De les gestions practicadas per los inspectors Senyors Parés y Llorens s'entrà en sospites de qui era'l tal subjecte procedintse ans d'ahir nit á sa detenció.

Una vegada conduxit al Gobern civil fou reconegut per varias donas, confessant son delict.

La fira anual verificada á Mora la Nova s'ha vist sumament concorreguda, havent quedat molt complacuts los firants de las importants y numeroses transaccions que s'han efectuat.

Ha produgit molta indignació entre 'ls vehins del carrer de la Salut, de Gracià, un fet en lo que ha pres cartas lo Jutjat d'aquell districte.

Segons denunciaren los vehins d'una casa de dit carrer, en lo pis primer una noya d'onze anys d'edat era crudelment martirizada per son pare. Personats en lo mencionat domicili l'alcalde de barri abavisó que en la galeria exterior del pis hi havia la infelís noya poc menys que en «cueros» tremolant de pò y de fred.

Feyà nits que la noya venia sent objecte d'aquest martiri, sens que sa mare pogués evitarlo, doncha al protestar de tan inhumà procedir, ell s'irritava y maltractava á mare y filla y acabava per treure á la última á la «zozotea», abont li feya passar la nit, coberta unicameny ab una destrossada camisa.

Alguns dies la mare, quan son espòs dormia, s'excava del llit y cubria lo cos de la noya ab més robes y això mateix feu ans d'ahir; pero advertintlo l'home, pegà á la muller y ademés volgué tirar un canvi d'aigua freda sobre sa filla.

Lo Jutjat ha disposit la detenció del inhumà pare.

Lo recaudat en la Administració de Consums en lo dia d'ahir per diferents espècies, puja la cantitat de pesetas 852'82.

Secció oficial

Registre civil
del dia 16 de Novembre de 1898
Naciments

Cap. *Matrimonis*

Cap. *Defuncions*

Dolors Aviñó Salvadó, 40 anys, Rechs 5.—Dolors Torregrossa Belda, 31 anys, Cassils 7.

Secció religiosa

Sant d' avuy.—Sant Miquel.
Sant de demà.—Santa Isabel.

Secció comercial**Bolsí de Reus**

CARRER MONTEROLS, NÚMERO 27

Cotisiació á Barcelona á les 4 de la tarda del dia d'ahir.

Interior	53'71	Cubas del 86	56'62
Exterior	'	Cubas del 90	46'62
Colonial	'	Aduanas	87'50
Norts	24'05	Ob. 5 00 Almense	80'
Fransas	25'95	Id. 3 00 Fransa	42'12
Filipinas	65'75		
Exterior	40'90	Norts	
Paris	43'50	Londres	36'35

Se reben órdres pera operacions de Bolsa. Compra y venta al contat de tota classe de valors cotisables en Bolsa. Descompte de cupons y compra de monedas d'or de tots los païssos.

Cambis corrents en lo dia d' ahir en aquesta plassa facilitats per los corredors de comers D. Joan Llauradó Prats, D. Joan Vallés Vallduví y D. Francisco Prius mestre.

Londres á 90 dies fetxa.
» á 8 dias vista.
Paris á 8 dias »
Marsella á 8 dias »

VALORS LOCALS	DINER	PAPER	OPERA.
ACCIONS	Ptas.	Ptas.	
Gas Reusense.	710	750	
Industral Farinera		500	
Banch de Reus de Descomptes y Prestams	450	500	
Manufacturera de Algodón	100		
Companyia Reusense de Tranvias			
Companyia Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100	200		

TRIBUTACIÓ	ACCIONS	DINER	PAPER	OPERA.
Gas Reusense.	Ptas.	Ptas.		
Industral Farinera	710	750		
Banch de Reus de Descomptes y Prestams		500		
Manufacturera de Algodón	450	500		
Companyia Reusense de Tranvias	100			
Companyia Reusense de Tranvias privilegiadas de cinch per 100	200			

J. Marsans Roi
Representant: JOAQUIM SOCIATS

CARRER SANTA AGNA, 26.—REUS

Ultima hora de la Bolsa de Barcelona á las 4 de la tarda d' ahir:

Interior	53'70	Aduanas	87'
Exterior	'	Norts	24'
Amortizable	'	Fransas	25'95
Cubas 1896	56'75		
Cubas 1890	46'75	Obs. 6 00 Fransa	81'
Exterior Paris	40'90	Id. 3 00	42'

GIROS			
Paris	43'50	Londres	36'35

Ordres de Bolsa pera Barcelona, Madrid y Paris.—Compra y venda al comptat de tota classe de valors.—Descompte de capons.—Compra de monedas d' or y billets de tots los païssos.

MOVIMENT DEL PORT DE TARRAGONA

Entradas del dia 16

De Larache en 27 dias, balandra «Mora», de 45 ts., ab tránsit, consignat als senyors Argenté y Rodriguez.

De Barcelona en 6 horas, v. «Gijón», de 446 toneladas, ab tránsit, consignat als senyors fills de B. Lopez.

Despatxades

Pera Génova y escalas v. «Grao», ab efectes.
Pera Bilbao y escalas v. «Gijón», ab efectes.

Anuncis particulars

ESCORIAS THOMAS.—Vègis l' anunci de la quarta plana. Digrise á casa Gambús, carrer de Vilabou 12.

Als Herniats (TRENCATS)

Constitueix una gran equivocació la que sufreixen la majoria dels herniats (trencats) al creure que qualsevol braguer comprat al elzar es sufficient pera retenir y fins curar las hernias, essent aquest error causa de moltes complicacions.

Per qui correspongui, no deuria permetre lo cinisme de certs mercaders d' ofici que, ab lo major descaro, se titulan «ortopedistas» y especialistas en lo tractament de las hernias, sense cap títul que justifiqui sa competencia, y, no obstant tenen lo «desahogo» d' anunciar en los periódichs la curació radical de dita malaltia, qual mecanisme desconeixen en absolut.

A las mares

Avans de sacrificar à vostres fills ab vendatje brut, incòmodo y perillós, consulteu ab vostre metje y ab seguritat os dirà que pera la curació de las hernias de vostres fillots, lo remey més prompte, segur, net, fàcil, cómodo y econòmic, es lo bragueret de «cautxouc» ab resort.

JOSEPH PUJOL

cirurgiá especialista en le tractament de las hernias, ab llargs anys de práctica en la casa de D. Joseph Clauselles de Barcelona. Establiment «La Cruz Roja».

REUS.—PLASSA DE PRIM.—REUS**TALONARIS**
pera la rifa de Nadal

Se venen en la impremta d' aquest diari.

Saló de perruqueria
DE
ROSENDO LLAGOSTERA

Carrer Llovera (Padró), 6, pral.—Reus.

Lo dueño d' aquest establiment se complau en oferir sos serveys al públic.

Ferrocarril econòmic de Reus á Salou**SERVEY DE TRENS QUE REGIRÁ DESDE 'L DIA PRIMER D' OCTUBRE DE 1898**

Sortidas de Reus: Matí, 4'10, 9'06.—Tarde, 2'32, 5'43.

Sortidas de Salou: Matí, 4'56, 10'49.—Tarde, 5'10.—Nit, 7'25.

Tranvíia á vapor desde la estació del ferrocarril econòmic fins frente al carrer Closa de Mestres.

Sortidas de la estació: 11'20 matí.

Sortidas de la Closa de Mestres: 8'45 matí y 2'15 tarde.

Las horras se regiran per lo meridiá de Madrid.

Reus 26 de Septembre de 1898.

TELEGRAMAS

Madrid 17.

—L' assumptio que podría anomenarse dels inglesos á Vigo no està molt bé.

Sembla que s' va á cassa d' un pretext pera armar camorra.

La reclamació del almirall de l' escuadra inglese en aguas de Vigo al embajador de sa nació ha passat á informe del ministeri de Marina.

Lo que més indigna es que la reclamació está fundada per no permétreshi alló que Inglaterra prohibeix ab més severitat als barcos extranjers arriban que als seus ports.

Los inglesos prenen tractarnos com país conquistat.

Les autoritats s' oposaren á que ls barcos inglesos tiressin los ressíduos de sas carboneras al riu Aroza, y ls inglesos continúan tiranthi aquests ressíduos com si no haguessin rebut tal ordre.

—Se supos: que á la proposició demandant l' arbitratje pera la cues ió de Filipinas contestarà MacKinley lo que contestá quan se li feu igual petició en l' assumptu del Deute de Cuba.

Allavors se passá al estudi dels details, com la dels canons, etc., y quedá sens aprobar l' article més important.

—Lo senyor Groizard fará 'l discurs-resum en lo Consell ab la reyna. Sagasta no hi assistirà. No es seguir que á la nit se celebri Consell á casa d' en Sagasta, pero si probable.

—De Valencia diuhen que en la reunio celebrada ahir á la nit en lo Circul Mercantil s' aprobá una proposició de descentralisació de la regió valenciana en forma igual á las provincias vascas.

—Valencia demanarà á la Assamblea de Saragossa lo mateix que Barcelona.

Un diari que s' fa eco de las paraulas d' un diputat carlista que al ser preguntat sobre 'ls rumors d' empréstit y preparatius belicosos, va contestar lo següent:

«Riguéntse vostés de tot això; ni hi ha empréstit, ni qui dongui una pesseta y ademès fa molt de fret pera sortir al camp en exercicis militars. Ja ho hem perdut tot, y no vull dir que la vergonya també, per no disgustar á mos corregionalistes.»

—Los periódichs militars, se manifestan disgustats ab lo ministre de Marina. Com é mostia heus aquí un comentari de «La Correspondencia Militar» á la noticia dels últims ascensos en la armada:

«De res ha servit que la premsa en massà aconselli al senyor Auñón que no donés al ascens de las vacants que ocorreguessin en l' estat major general de la armada, tenint en compte que careixèm de barcos y que las economías son molt necessàries; lo senyor ministre de Marina fa la seva voluntat, ab perjudici de la nació.

Lo cas es tenir molts vicealmiralls, molts contralmiralls y molts capitans de navío, encara que sols tinguen un barco de combat.

¡Quin sarcamel!»

—En lo discurs del Rey Humbert recorda la adhesió de las potencias al Congrés contra l' anarquisme y la de Italia á la circular de Mouravieff sobre 'l desarme.

—«La Correspondencia» assegura que 'l marquès de Cerralbo ha dimitit la quesatura del partit carlista.

Significats tradicionalistes ho desmenteixen.

—Segons notícias, es probable que lo Consell que avuy s' ha de celebrar en Palau, s' acordi la suspensió de la Assamblea de las Cambras de Comers de Saragossa.

—Lo Consell d' Estat ha acordat concedir una pensió de 5.000 pessetas á donya Joaquima de Osma, duquesa de Cánovas del Castillo.

—En lo ministeri d' Ultramar s' ha rebut un telegrama del general Rios formulant una consulta.

—Lo Gobern ha autorisat lo regrés del Sr. Turón, agregat á la comissió de la pau, qui s' troba gravemente malalt.

—S' ha telegrafiad al general Blanco pera que apressi la evacuació de Cuba y advertintli la conveniència de que al primer de Janer no quedí en la Gran Antilla ni un soldat espanyol.

París 16.

«Le Gaulois» diu que la sessió que avuy han celebrat los comissionats hispano-americans no será la darrera ni admetent lo cas de que hagués surgit un compromís.

—Washington.—Lo general Waden ha telegrafiad al Gobern que la evacuació espanyola de Cuba se realisa perfectament.

Fins la fetxa s' han repatriat 29,000 soldats.

Han sortit de Sabanas pera ocupar Nuevitas 8.000 soldats yankis.

—Nova York.—En lo departament de Marina s' organisa una escuadra que á las ordres del comodoro Shcley realisarà un viatje á las costas d' Europa.

Diversions públiques**Teatre Fortuny****Companyia còmich-dramàtica**

<b

Pildoras de la Pell-Roja

Preparació especial de Joseph M. Font
(FARMACEUTICH)

Demanenals tots los que tinguéu tòs en coalsevol
Farmàcia encara aquells que no hagin conseguit
aliviar cap altre de tots los acreditats específics coneguts, tota vegada que elles cons-
titueixen un preciós medicament pera
combatrela.

Preu 1 pesseta capsula

Nota.—Se envian per correu certi-
ficades sens augment de preu
als pobles abont no hi hagi
farmàcia sempre que s'
demanin dues capsulas.

FARMACIA CENTRAL

ESPAÑOLA

Pelayo, 42

Barcelona

Publicacions regionalistes que's reben en aquesta Redacció.

«La Renseixens», díari de Catalunya, «La Veu de Catalunya», setmanari de Catalunya, «La Nació Catalana», Quinzenari de Catalunya, «L'Art del Pagés», quinzenari, «L'Aurora», mensual de Catalunya, «Lo Teatro Regional», setmanari de Barcelona.—«La Veu de Montserrat», setmanari de Catalunya, de Vich.—«La Costa de Llevant», setmanari de Catalunya, de Blanes.—«L'Olot», setmanari de Catalunya, de Olot.—«Las Cuatre Barras», setmanari de Catalunya, de Vilafranca del Panadés.—«Lo Gerónes», setmanari de Catalunya, de Girona.—«La Veu del Vallès», setmanari de Catalunya, de Granollers.—«El Vendrellense», setmanari de Catalunya, del Vendrell.—«La Revista Gallega», setmanari de la Coruña (Galicia).—«Euskalduna», «Euskalzale», setmanaris de Bilbao (Bizcaia).—«El Eco del Guadalupe», setmanari de Alcaniz (Aragó).

PERA ADOB DE TOTAS LAS CULLITAS Y CULTUS

INDISPENSABLE Y DE EXCELENTS RENDIMENTS

LO COMBINAT EMPLEO DE LAS

ESCORIAS THOMAS

SALES DE STASSFURT

COMADO FOSFATAT

COM ADOB POTASSICH

EN LAS FORMAS DE

COI

SULFAT DE

POTASSA, CLORURO DE POTASSA,

KAINITA, ETC:

Garantia del Sindicat de ventas de STASSFURT.

SOLUBLES AL CITRAT

J. M. BISSENS ROIG

REPRESENTANTE: JAVALMIU 8020 TARRAGONA

DARRIN SANTA ANA, 38.—TARAN

de Reina 8

de Reina 8